

Asia: VN/22263/2025

Lausuntopyyntö: Arviomuistio kilpailuneutraliteettiselvityksen suosituksista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Näkeminen ja silmäterveys Näe ry kiittää mahdollisuudesta lausua arviomuistiosta ja kilpailuneutraliteettiselvityksen suosituksista. Lausuntonamme esitämme seuraavaa:

1. Kilpailuneutraliteetin kehittäminen

Nykyinen sääntely on monin osin tulkinnanvaraista ja puutteellista, eikä se mahdollista riittävästi kilpailuneutraliteettiongelmiin puuttumista. Kilpailu- ja kuluttajavirastolla (KKV) tulee olla riittävät resurssit valvontaan.

Nykyinen kunta- ja hyvinvointialueiden lainsäädäntö mahdollistaa, että kunnat ja hyvinvointialueet voivat kilpailla yritysten kanssa avoimilla markkinoilla. Julkisen sektorin ensisijainen tehtävä on kuitenkin vain luoda puitteet yksityisille toimijoille. Julkisen sektorin liiketoimintaa tulisi harjoittaa vain poikkeustilanteissa, kuten markkinapuutteissa.

Ehdotamme, että kilpailuneutraliteettisääntely kootaan omaan lakiin, mikä parantaisi oikeusvarmuutta ja läpinäkyvyyttä.

2. Sääntelyn noudattamisen tehostaminen

Kannatamme suosituksia itsearvioinnin dokumentointivelvoitteesta ja käytännön ohjeiden kehittämisestä. Itsearvioinnin tulee olla läpinäkyvää ja yhtenäistä, ja arviointikertomukset olisi pääsääntöisesti julkaistava.

3. Seuraamusjärjestelmän kehittäminen

Kannatamme seuraamusjärjestelmän kehittämistä, kuten neuvottelumenettelyn tehostamista, valvonta-asioiden enimmäiskäsittelyaikaa sekä seuraamusmaksun mahdollisuuden jatkoselvittämistä.

4. Valvonnan tehostaminen

Kannatamme markkinoilla tapahtuvan toiminnan tarkempaa määrittelyä ja markkinaehtoisen hinnoittelun vaatimuksen lisäämistä kilpailulakiin.

Toissijaisuuden ja paikallisuuden periaatteita sekä spekulatiivisen toiminnan kieltä tulee selkeyttää.

KKV:n resursseja tulee lisätä tai kohdentaa uudelleen valvontaan.

Yrityksille ja järjestöille tulee taata tehokkaat keinot tehdä toimenpidepyyntöjä, ja julkisen sektorin dokumentointivelvollisuutta tulee laajentaa.

5. Markkinavaikutusten tietoisuuden lisääminen

Kannatamme suosituksia markkinavaikutuksia koskevan tietoisuuden lisäämisestä, kuten kirjanpidon eriyttämisen raportointivelvoitteen säilyttämisestä ja tiedonkeruun laajentamisesta.

Julkisyhteisöjen tulee säännöllisesti arvioida toimintansa markkinavaikutukset ja ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin tarvittaessa.

Näe ry korostaa, että kilpailuneutraliteetin toteutuminen on tärkeää sekä palveluiden laadun että kustannustehokkuuden kannalta näkemisen ja silmäterveyden alalla. Esitämme, että kilpailuneutraliteettia käsittelevän sääntelyn jatkovalmisteluun osallistetaan laajasti eri elinkeinoelämän järjestöjä.

Tast Panu
Näkeminen ja silmäterveys NÄE ry